

FYS1120 Oblig2

Krister Borge

10. november 2015

Oppgave 2

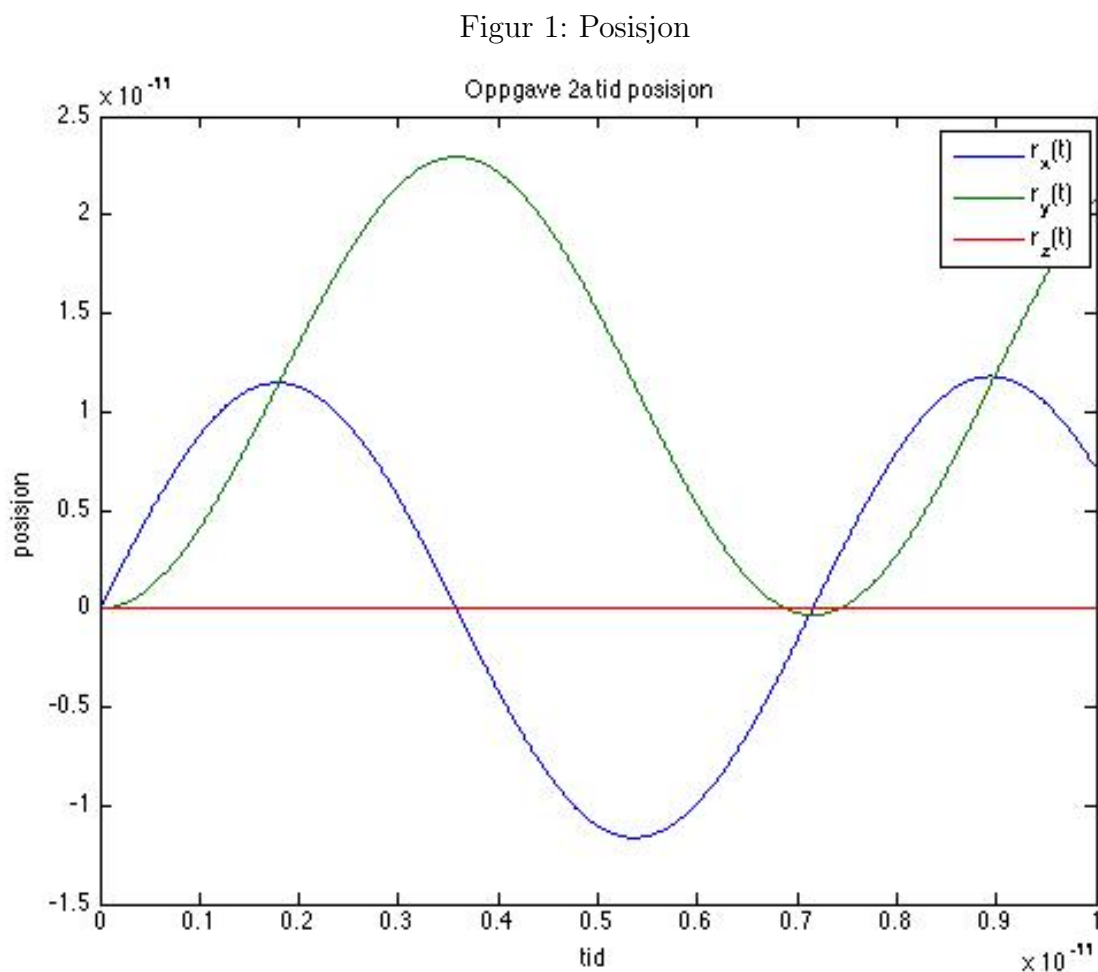
Oppgave 2: Partikkel i magnetisk felt

I denne oppgaven bruker jeg de den samme partikkelen som i oppgave 1. Euler-Cromers metode for å finne posisjon og fart. Vi bytter ut den det elektriske feltet med et magnetfelt $\mathbf{B}$

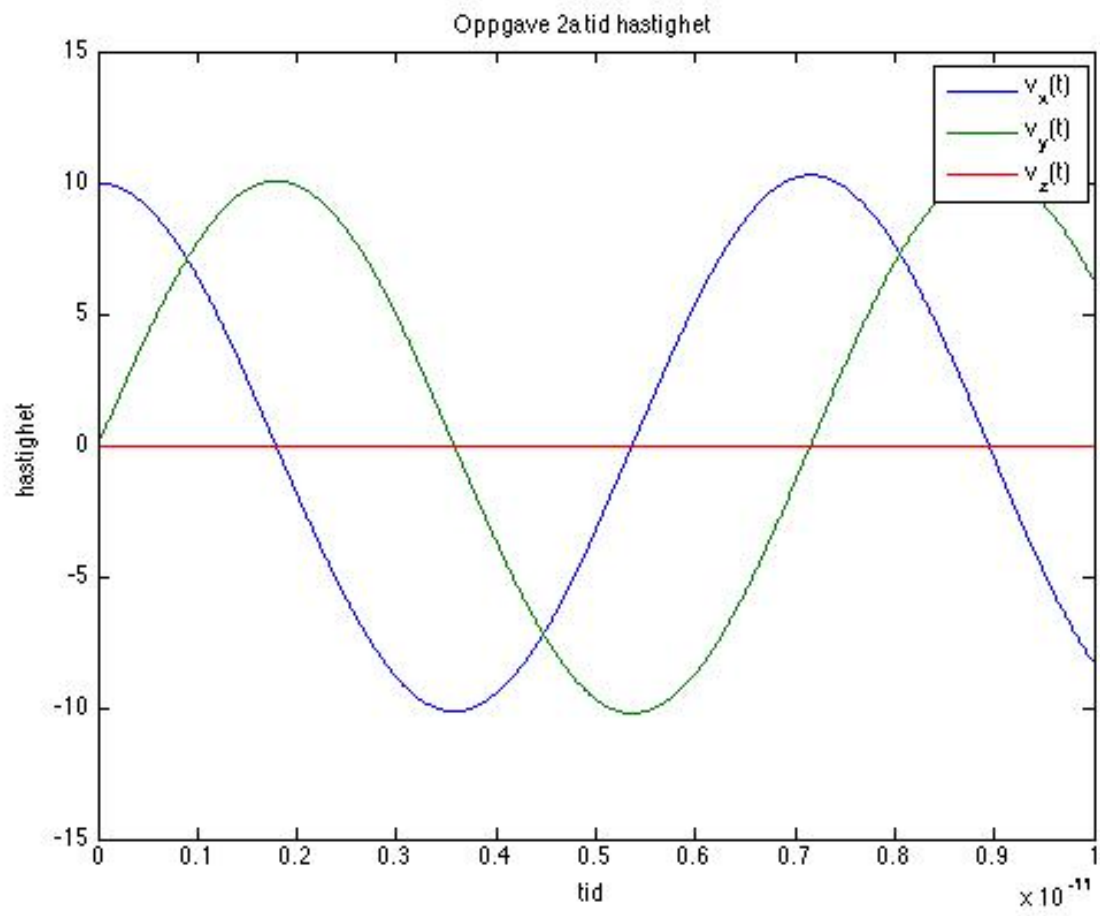
$$(1) \quad \mathbf{F}_B = q(\mathbf{v} \times \mathbf{B})$$

Oppgave 2 a)

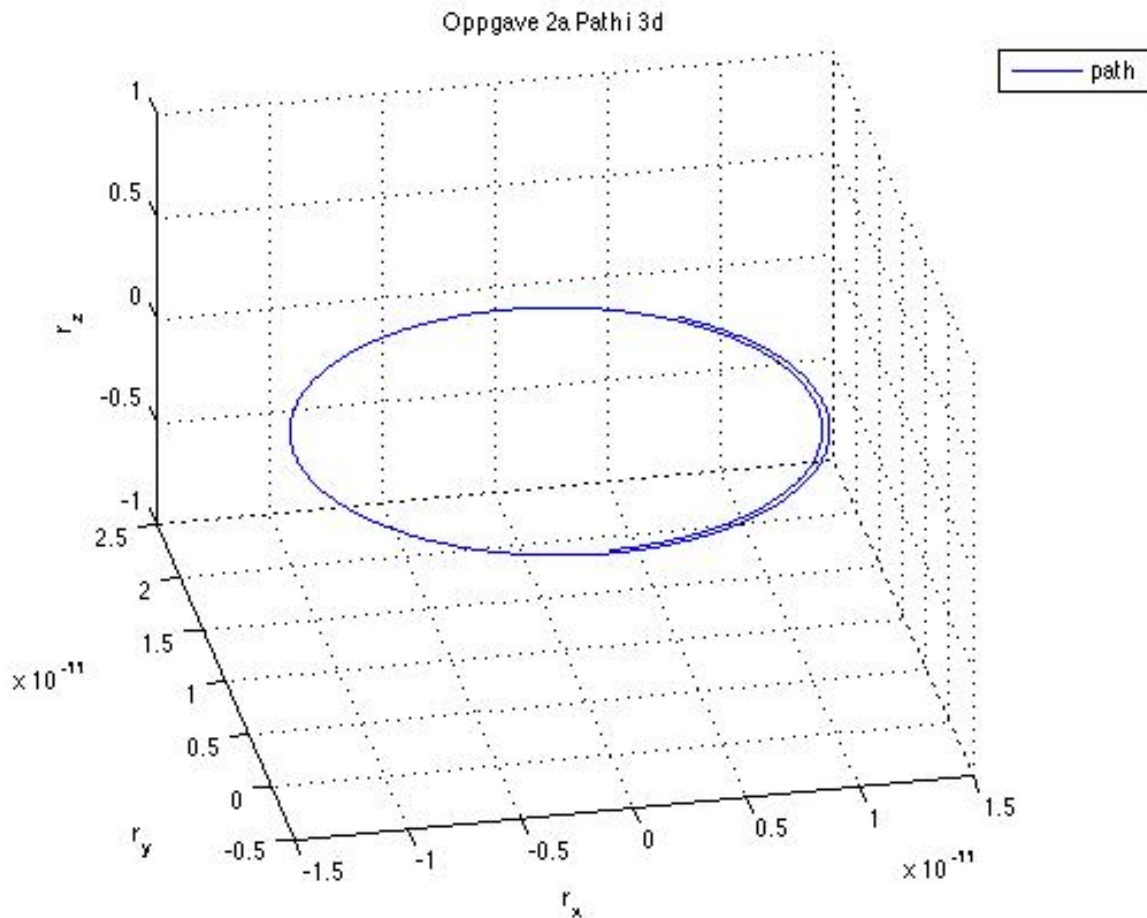
Vi bruker samme partikkel. Vi setter $\mathbf{r}(t = 0) = (0, 0, 0)$ og $\mathbf{v}(t = 0) = (10 \text{ km s}^{-1}, 0, 0)$. $\mathbf{B} = (0, 0, 2T)$ Når vi ser på bevegelsen fra $t=0$ får jeg disse plottene:

Figur 2: Fart

Figur 3: 3d

Oppgave 2 b)

Måler omløpstiden T ved å bevege meg langs r . Da blir omløpstiden $1.79 \cdot 10^{-11}$

Oppgave 2 c)

Vis analytisk at syklotronfrekvensen til dette systemet er

$$\omega_c = \frac{qB}{m}$$

der $B=|\mathbf{B}|$ bruker dette til å vise at

$$T = \frac{2\pi m}{qB}$$

Jeg vet at $F = ma$ og at $v = \frac{d}{dt}$ Skriver $F = m\frac{v^2}{r}$ slik at $qvB = \frac{mv^2}{r}$ og løser for r .

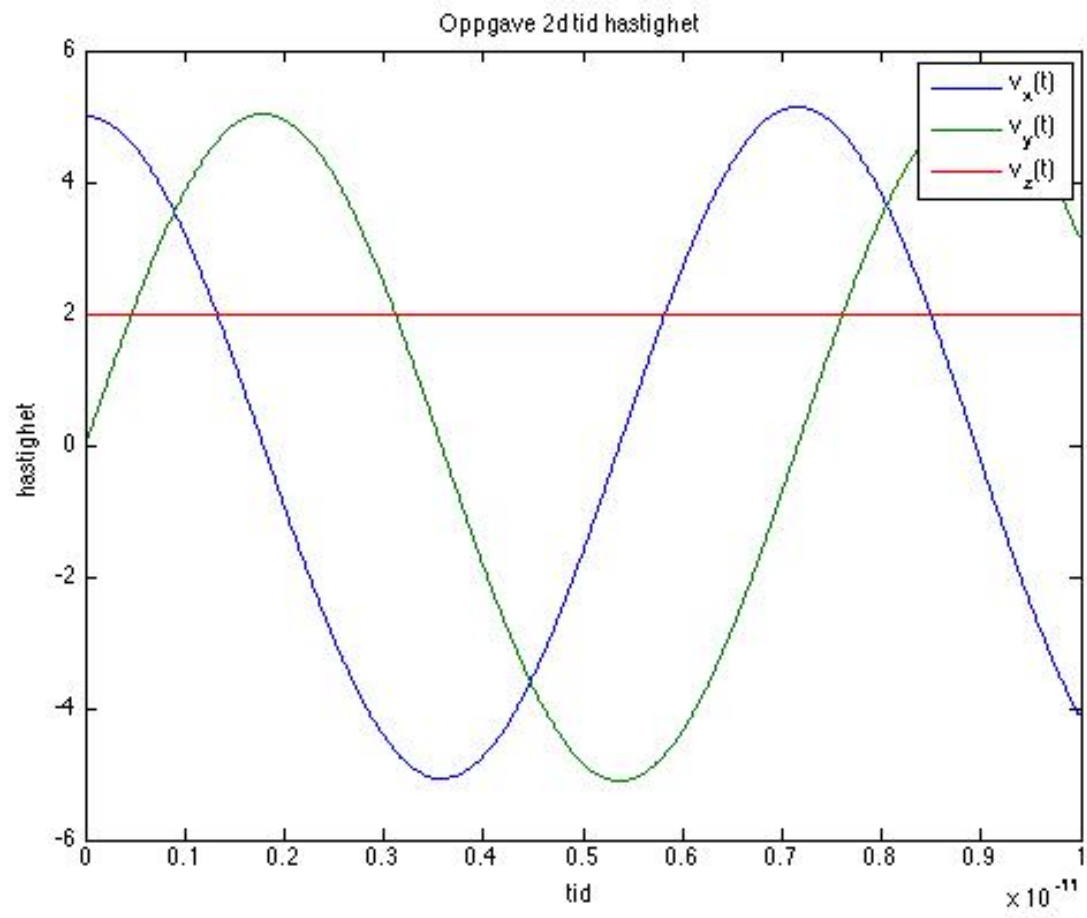
$$qB = \frac{mv}{r}r \Rightarrow \frac{mv}{qB}$$

Jeg ser videre på $v = \frac{d}{dt} = \frac{2\pi r}{T}$ som gir $T = \frac{2\pi r}{v}$ Setter inn for $r = \frac{mv}{qB}$ og får:

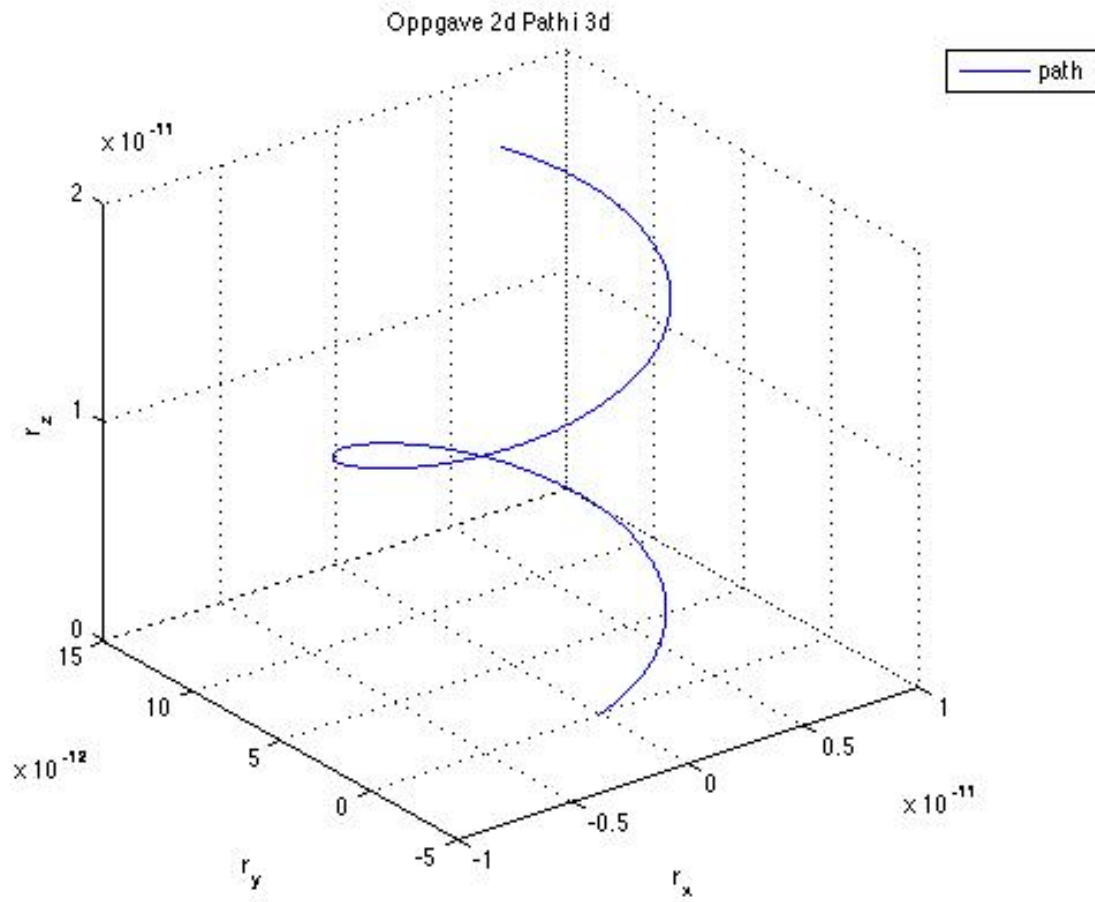
$$T = \frac{2\pi m}{qB}$$

Oppgave 2 d)

Figur 4: Oppgave 2d - Fart

Figur 5: Oppgave 2 d - 3d

Oppgave 3 - Partikkel i syklotron

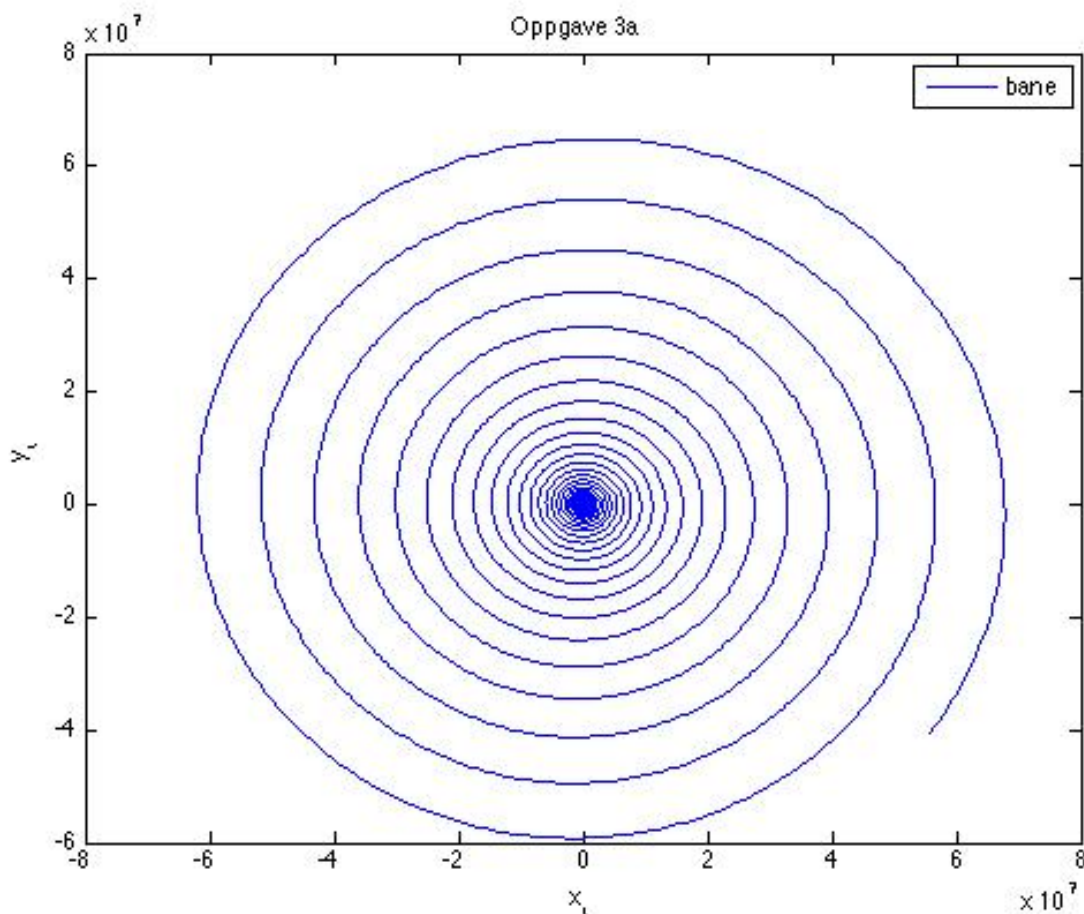
Oppgave 3 a

I denne oppgaven ser vi på en partikkels bane i magnetfelt og elektrisk felt.

$$E = \begin{cases} E_0 \cos(\omega t) \hat{\mathbf{e}}_x, & \text{hvis } x \in (d/2, -d/2) \\ (0, 0, 0) & \text{ellers} \end{cases}$$

Systemet ser på banen partiklen i feltet. Jeg skal se på bevegelsen til et partikkel i en syklotron med parametere satt tilsvarende den i kjellern på fys.

Figur 6: Oppgave 3a $-x_t$ mot y_t

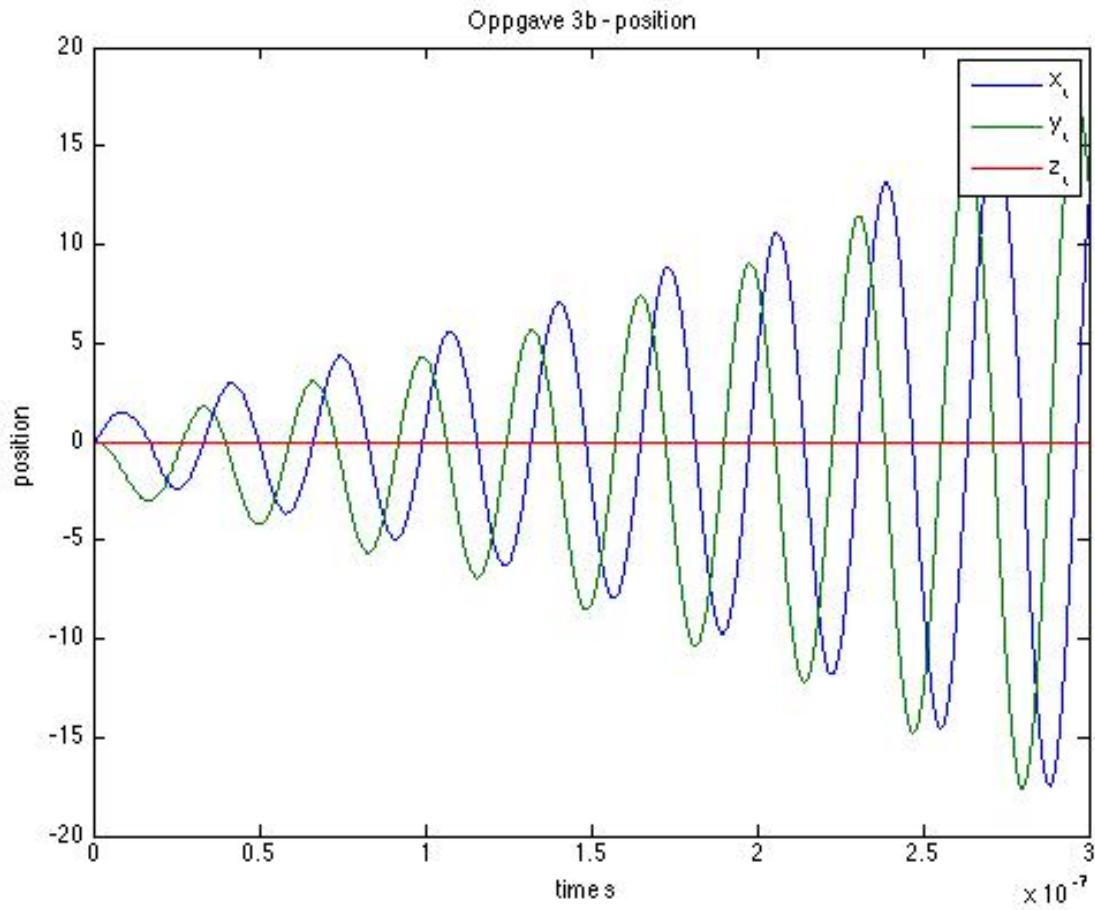

Grunnen til at avstanden øker hver runde er at for hver runde i syklotronen vil kraften fra magnetfeltet synke mens akselerasjonen øker. Dette sees tydeligere når man plotter hver x, y og z for seg.

Oppgave 3 b

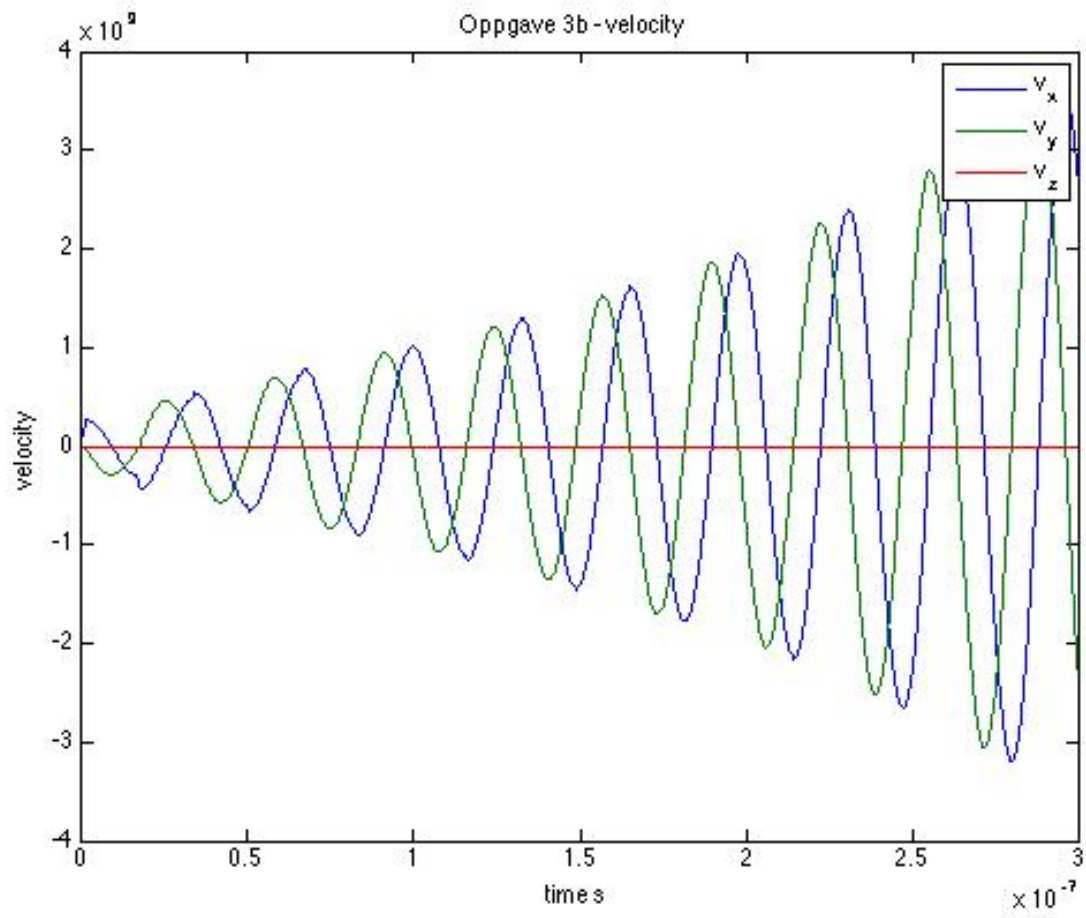
Jeg skal implementere at jeg slipper ut et proton ved $r_d = 50\text{mm}$. Dette gjør jeg ved å sette grensene for når partiklen er i sirkulasjon i D'ene.

Figur 7: Posisjon

Figur 8: fart

Oppgave 3 c)

Farten er da: $3.5604 \cdot 10^9$

Oppgave 3 d)

Jeg kan vise at den kinetiske energien er

$$E_k = \frac{1}{2} \frac{q^2 B^2 r^2}{m}$$

Jeg har at $E_k = \frac{1}{2}mv^2$ jeg vet videre at $v = \frac{qBr}{m}$ og at $r = \frac{mv}{qB}$
Setter inn :

$$E_k = \frac{1}{2}m\left(\frac{qBr}{m}\right)^2 = \frac{1}{2} \frac{q^2 B^2 r^2}{m}$$

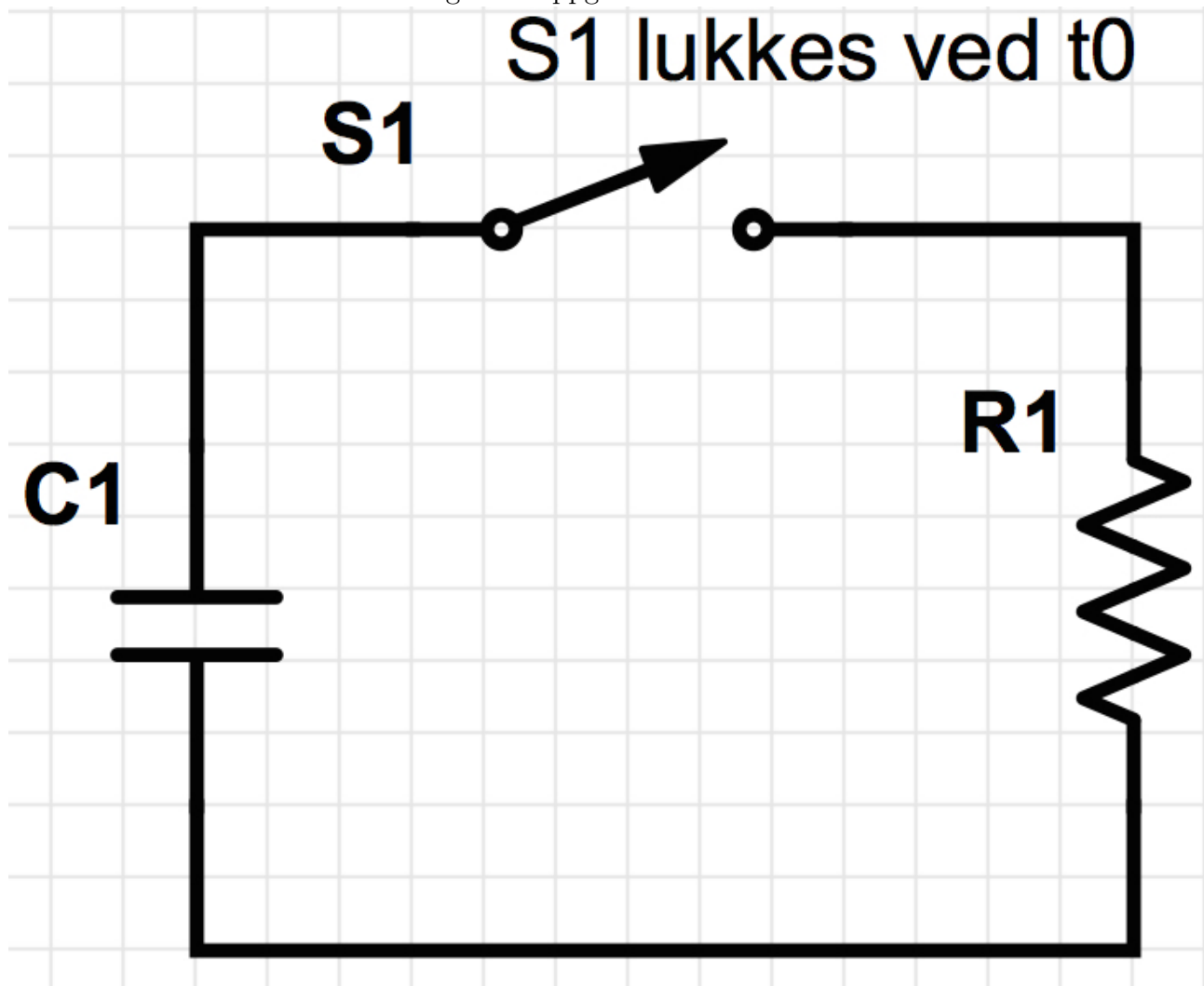
Jeg regner ut den kinetiske energien i matlab, Den kinetiske energien er $E_k = 7.6647 \cdot 10^{-11}$ Joule som tilsvarer 478.3911 MeV.

Hvis jeg ser på massen til protonet ($938.272046 \text{ MeV}/c^2$) og regner ut hvileenergien $E = (938.272046 \text{ MeV}/c^2) * c^2 = 938.272046 \text{ MeV}$ Sammenlikner jeg hvileenergien til protonet og dens kinetiske energi har jeg at den E_k er 50% av hvileenergien til protonet.

Oppgave 4 - RC-krets

Oppgave 4a)

Figur 9: Oppgave aRC-Krets

Oppgave 4b)

Her er en krets med en bryter $S1$, en resistor R og en kondensator C . Ladningen på platene i C er $\pm Q$.

jeg kan finne strømmen i denne kretsen ved å bruke $C = \frac{Q}{V}$, Ohms lov $V = IR$ og definisjonen av strøm $I = \frac{dQ}{dt}$

$$0 = \frac{Q(t)}{C} + I(t)R$$

$$I(t)R = -\frac{Q(t)}{C}$$

Deler på R og får strømmen I

$$I(t) = \frac{Q(t)}{RC} = \frac{Q(t)}{\tau}$$

Definisjonen av strøm gir oss da:

$$I(t) = \frac{dQ(t)}{dt} = \frac{Q(t)}{\tau}$$

Ladningen på C faller derfor eksponensielt med tiden:

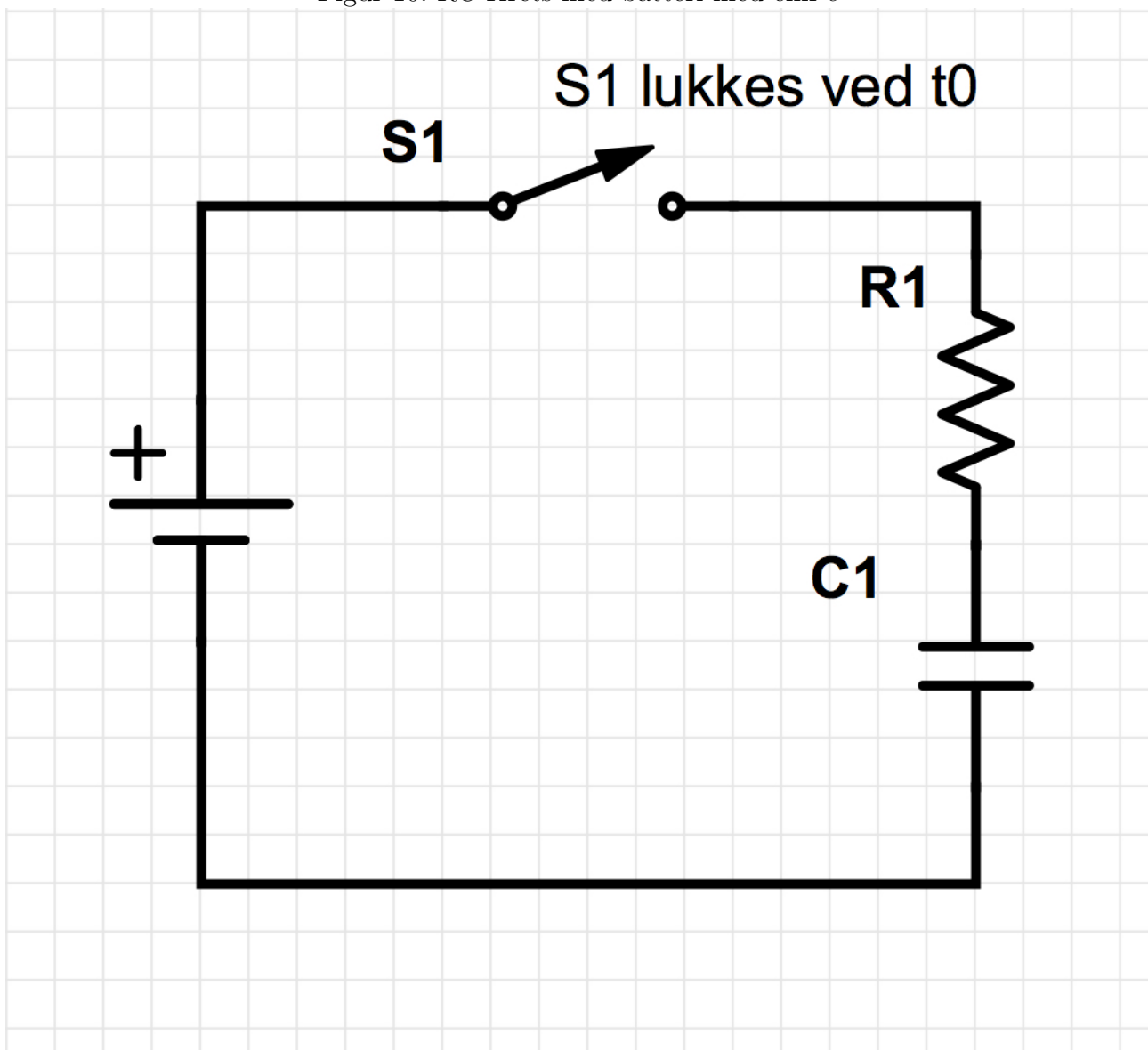
$$Q(t) = Q_{max}e^{-\frac{t}{\tau}}$$

Oppgave 4c

Strømmen i kretsen er nådd halv parten av I_{max} ved 0.69τ siden $e^{-0.69} \approx 0.5$

Oppgave 4d)

Figur 10: RC-Krets med batteri med emf ϵ

Nå vil Kirchoff ha noe å si:

$$\epsilon - V_C - V_R = 0$$

Skriver om

$$\epsilon - \frac{Q}{C} - Ri = 0$$

$$\epsilon - \frac{Q}{C} - R \frac{dq}{dt} = 0$$

$$\frac{dq}{dt} = \frac{1}{RC}(Q - C\epsilon)$$

$$\frac{dq}{Q - C\epsilon} = -\frac{dt}{RC}$$

Integrerer:

$$\int \frac{dq}{Q - C\epsilon} = -\frac{1}{RC} \int dt$$

Ladningen er gitt ved:

$$Q = C\epsilon(1 - e^{-t/\tau})$$

Strømmen blir da:

$$I = \frac{dQ}{dt} = \frac{\epsilon}{R} e^{-t/\tau} = I_0 e^{-t/\tau}$$

MatLab

0.1 oppgave 3

```
% variabler
m_p = 1.67*10e-27;
e = 1.6*10e-19;
v0 = [0,0,0];
r0 = [0,0,0];
B = [0,0,2]; %B=(0,0,2T)
dt = 1e-10;
t0 = 0;
t1 = 3e-6;
t=t0:dt:t1;
r = r0;
v = v0;
E0 = [90e3/25e-6 0 0 ];
E=E0;
Bs=sqrt(B(:,1)^2 + B(:,2)^2 +B(:,3)^2) ;
omega = (e*Bs)/m_p;
a=0;
for i=2:length(t)

    F_B = e.*(cross(v(i-1,:),B));
    F_E = E.*e;
    F = F_E+F_B;

    v(i,:) = v(i-1,:) + a.*dt;
    r(i,:) = r(i-1,:) + v(i-1,:).*dt;
    if (r(i-1,1) <= 0.1 && r(i-1,1) >= -0.1)
        E = E0.*cos(omega*t(i).*[1 0 0]);

    else
        E = [0,0,0];
    end
    a = F./m_p;

end

figure()
plot(r(:,1), r(:,2))
```

```

legend('bane'); title('Oppgave 3a')
xlabel('x_t'); ylabel('y_t')

```

```

m_p = 1.67*10e-27;
e = 1.6*10e-19;
v0 = [0,0,0];
r0 = [0,0,0];
B = [0,0,2]; %B=(0,0,2T)
dt = 100e-12;
t0 = 0;
t1 = 300e-9;
t=t0:dt:t1;
r = r0;
v = v0;
E0 = [90e3/25e-6 0 0 ];
E=E0;
Bs=sqrt(B(:,1)^2 + B(:,2)^2 +B(:,3)^2);
omega = (e*Bs)/m_p;
r_d = 5e-2;
a=0;
for i=2:length(t)

    F_B = e.*(cross(v(i-1,:),B));
    F_E = E.*e;
    F = F_E+F_B;

    v(i,:) = v(i-1,:) + a.*dt;
    r(i,:) = r(i-1,:) + v(i-1,:).*dt;
    if (r(i-1,1) <= r_d && r(i-1,1) >= -r_d)
        E = E0.*cos(omega*t(i).*[1 0 0]);
    else
        E = [0,0,0];
    end
    a = F./m_p;
end

```

```

figure()
plot(t,r(:,1), t,r(:,2), t, r(:, 3))
legend('x_t','y_t','z_t')
title('Oppgave 3b - position')
xlabel('time s'); ylabel('position')
figure()
plot(t,v(:,1), t,v(:,2), t, v(:, 3))
legend('v_x','v_y','v_z' )
title('Oppgave 3b - velocity')
xlabel('time s'); ylabel('velocity')

```

```

fart=sqrt(v(length(v)-1,1)^2+ v(length(v)-1,2)^2+v(length(v)-1,3)^2)

```

